

Let goed op

Over het boek

Auteur: Jason Reynolds
Vertaler: Maria Postema
Uitgeverij: Condor

Over de maker

Jason Reynolds is een geroemd Amerikaanse jeugdboekenschrijver. Zelf las hij voor het eerst een boek helemaal uit toen hij 17 was. Hij vindt het belangrijk om herkenbare boeken te schrijven voor elke jongere en om reële problemen te bespreken waarmee jongeren te kampen hebben. Daarmee wil hij een liefde voor lezen aanwakken bij jongeren die misschien in eerste instantie niet snel naar een boek zouden grijpen. Enkele vertaalde werken zijn onder andere “67 seconden”, “Ghost” en “Toen ik de sterkste was”.

1. VOOR HET LEZEN

MATERIAAL

- knipsels van alle titels van de kortverhalen (zie bijlage)
- knipsels van alle eerste zinnen van de kortverhalen (zie bijlage)

“Let goed” is een verhalenbundel met 10 korte verhalen.

- Welke titel spreekt jou het meest aan? Waarom?
- Welke eerste zin spreekt jou het meest aan? Waarom?

2. HET VERHAAL

2.1. Korte inhoud

“Let goed op” bevat tien verhalen over de dagelijkse belevenissen van een aantal schoolgenoten.

Op weg naar huis beleeft elk hoofdpersonage een eigen verhaal. De jongeren worstelen met hun identiteit en de (familiale) omgeving waarin ze opgroeien. Het boek doet de lezer meer inzicht krijgen de personages en hun verschillende levensstijlen.

2.2. Cover

Op de cover staan illustraties van de verschillende personages.

- Welke illustratie hoort bij welk verhaal?
 - Water snot beertjes: onderaan in het midden, de jongen en het meisje die samen wandelen.
 - De Kale Bende slaat weer toe: net onder de D van “goed”, het groepje van vier jongeren die muntjes staan te tellen.
 - Stepper-mepper: bovenaan in het midden, het meisje op de skateboard en de jongen met zijn groene das en met zijn jasje in de hand.

- Hoe je goed (goed) oplet: rechtsonder, het meisje met haar notitieblok dat aan het vallen is.
 - Call of Duty: links onder het woord “Let”, de jongen in vechthouding met achter hem een jongen met drie rozen vast.
 - Vijf dingen die makkelijker zijn...: rechtsboven, de twee jongens waarvan een op de rug zit van de ander.
 - Satchmo’s masterplan: linksonder, de jongen die wegrent van de hond.
 - Oegaboega-land: onder de O van “goed”, de benen van een meisje dat op een blok staat.
 - Hoe een jongen een vetbrand kan worden: de jongens linksonder de letter G van “goed”.
 - De bezemhond: alle tekeningen samen vormen het uitzicht dat Canton heeft terwijl hij wacht tot zijn moeder klaar is met werk.
- Past de cover bij het boek, vind je? Waarom (niet)?

2.3. Personages

Alle personages lijken gewone tieners, maar hoe verder je doorleest, hoe meer je ontdekt dat er vaker wel dan niet een ongewoon verhaal achter hen schuilgaat. De personages lijken je te willen vertellen dat je niet te snel mag afgaan op een eerste indruk.

- Is dat herkenbaar voor jou, oordelen of beoordeeld worden op basis van een eerste indruk?
Kan je een voorbeeld geven?

Een van Reynolds doelen is om verhalen te schrijven waarin iedere jongere zich herkent.

- In welk personage kon jij je het best herkennen? Waarom?

2.4. Stijl

De manier en de vorm waarin de auteur schrijft wisselt van verhaal tot verhaal.

- Wat vond je van die vaak wisselende stijl?
→ Kan je voorbeelden geven van die veranderingen in stijl? (soms waren de zinnen ellenlang, in een van de verhalen krijgen we een lijst in een ander lettertype, in een ander verhaal staat een opsomming van dingen die bijna als tussentitel zouden kunnen dienen voor elk stukje verhaal dat volgt, een verhaal bestaat uit een interne monoloog in cursief...)

Voor je het boek las, werd gevraagd welk verhaal je het meest aansprak op basis van de titel en de eerste zin.

- Komt het verhaal dat je op het eerste gezicht het meest aansprak overeen met je keuze na het lezen?

2.5. Vertelperspectief / structuur

Het boek bestaat uit tien korte verhalen die plotgewijs niet veel met elkaar te maken hebben. De verhalen geven telkens maar een fragmentje weer van ‘een’ leven.

- Vond je dat storend of net een plus? Waarom?
→ Las je al soortgelijke boeken?

3. VERWERKING

3.1. Recensie

“Daarin is Reynolds een meester[...]: de kwetsbaarheid van zijn (flinke) personages blootleggen en laten zien hoe ze zich staande houden in vaak taaie levens.” (Bas Maliepaard, ““Let goed op” is een ontroerend kijkje in de binnenwereld van jongeren”, Trouw.nl)

- In hoeverre ga je akkoord met deze quote?
→ Bij welke personages was je het meest verrast toen je hun achtergrondverhaal leerde kennen? Waarom?
→ Welke personages vond je veeleer voorspelbaar uitgewerkt?
→ Op welke manieren vond je de verhalen realistisch opgebouwd?

3.2. Creatieve opdracht: route naar huis

MATERIAAL

- kaart met de route van school naar huis
- kalkpapier
- tekenpapier
- tekenpotlood
- stiften

→ In het boek volg je verschillende jongeren op terugweg naar huis. Teken op een kalkpapier de route die jij moet nemen van school naar huis. Zet die lijn in potlood op een tekenblad en schrijf op de lijn minstens 10 woorden die bij jou opkomen als je denkt aan je route naar huis in stift. Dat kunnen zijn: benamingen van emoties, benamingen van kleuren die je ziet, namen van mensen die je tegenkomt... Als je woorden op zijn en je lijn nog doorloopt, kan je je woorden gewoon herhalen tot je "thuis" bent. Hoe heb je je woorden gekozen? Wat houden de woorden in?

3.3. Creatieve opdracht: dagboekfragment

MATERIAAL

- papier
- schrijfgerief

→ Schrijf een dagboekfragment van een van de personages. Waarom heb je dat personage gekozen? Waarop heb je je gebaseerd om dit fragment te schrijven?

3.4. Creatieve opdracht: muziklijstje

MATERIAAL

- smartphone, tablet of computer
- Spotify/Youtube/ander medium om een muziklijst op aan te maken

→ Maak een muzikplaylist aan voor een van de personages naar keuze. Waar luistert het personage naar op weg naar huis? Waarom?

4. VERDER LEZEN

- Blackout / Dhonielle Clayton, Tiffany D. Jackson en Nic Stone (Van Goor, 2021)
- 67 seconden / Jason Reynolds (Blossom Books, 2018)
- Toen ik de sterkste was / Jason Reynolds (Blossom Books, 2020)

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de juiste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

Bijlages Let goed op

Titels en eerste zinnen	
<i>Water snot beertjes</i>	Dit verhaal zou eigenlijk beginnen zoals de beste verhalen beginnen.
<i>De Kale Bende slaat weer toe</i>	Ik zeg het je, als je ooit John John Watson, Francy Baskin, Trista Smith en vooral Britton 'Bit' Burns tegenkomt, oftewel de Kale Bende, hou dan vooral je zakken in de gaten.
<i>Stepper-mepper</i>	Als Pia Foster gisteren toen de bel ging, toen ze naar haar kluisje rende om haar skateboard te pakken en door de gang van de middelbare school stepte, terwijl de wieltjes over de vloer rolden en schraapten met het getjoeketjoek van een treintje, als ze toen had geweten dat de weg naar huis anders zou zijn, had ze niet zo veel haast gehad.
<i>Hoe je (goed) goed oplet</i>	Fatima Moss praat maar met één persoon onderweg van school naar huis.
<i>Call of Duty</i>	Bryson Wills ging vandaag niet naar school.
<i>Vijf dingen die makkelijker zijn dan de geheime handshake van Simeon en Kenzi</i>	1. De volle gang door komen als de bel is gegaan.
<i>Satchmo's masterplan</i>	Vandaag, nadat de bel was gegaan, voerde Satchmo een masterplan uit om zijn leven te redden.
<i>Oegaboega-land</i>	'Kom, kom, kom erbij, dames en heren, luipaarden en giraffes, lolly's en gummibeertjes, natte neuzen en wiebelogen, en ja, zelfs u... mevrouw Stevens.'
<i>Hoe een jongen een vetbrand kan worden</i>	De vrienden van Gregory Wind houden zoveel van hem dat ze hem de waarheid vertelden.
<i>De bezemhond</i>	Een schoolbus kan van alles zijn.